

Nationalregnskab 2021. September-version

September 2022

Danmarks Statistik
September 2022

Udarbejdet af:
Bo Siemsen, bsm@dst.dk

Teksten i dette arbejdspapir svarer til den tilsvarende "Statistisk Efterretning" som udkommer 3.oktober 2022. I den statistiske Efterretning vil der være tilføjet detaljerede tabeller der viser Nationalregnskabet som helhed.

Den statistiske Efterretning vil kunne findes her:
<https://www.dst.dk/da/Statistik/Publikationer/StE/statistiske-efterretninger>

Nationalregnskab 2021. September-version

Resumé: Danskerne sparede i 2021 en betydelig mindre del af deres rådighedsbeløb op end før COVID-19. Opsparingsandelen i husholdninger mv. lå i 2021 på 1,5 pct., hvilket er den laveste opsparingsandel i ni år og dermed langt mindre end den omvendt historisk høje opsparing i 2020. Dette ses af denne reviderede opgørelse af nationalregnskabet.

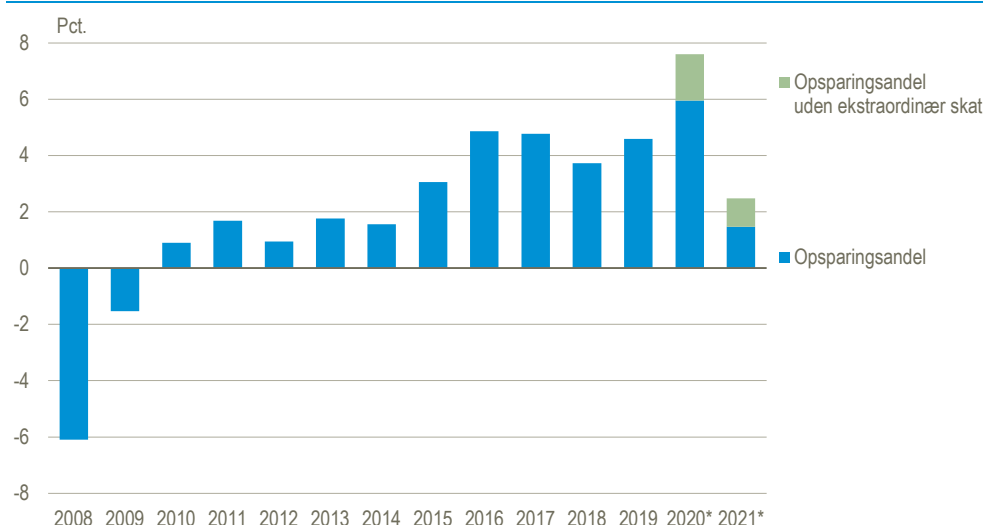
Kort om statistikken: Nationalregnskabet giver et helhedsbillede af samfundsøkonomien i Danmark, og beskriver såvel den økonomiske udvikling som økonomiens strukturelle forhold. De økonomiske transaktioner beskrives i form af produktion, forbrug i produktionen, privat og offentligt forbrug, im- og eksport samt investeringer. Disse størrelser opgøres både i årets priser og som kædede værdier i 2010-prisniveau. Hertil kommer oplysninger om lønninger og beskæftigelse. Det foreløbige og endelige nationalregnskabs hovedstruktur består af en række konti, der beskriver det økonomiske kredsløb. Disse konti opdeles endvidere efter ejerforhold på såkaldte institutionelle sektorer.

Lavere opsparing i 2021 end i 2020 og før COVID-19

Lavere opsparing i 2021 end i 2020 og før COVID-19

Danskerne sparede i 2021 en betydelig mindre del af deres rådighedsbeløb op end før COVID-19. Opsparingsandelen i husholdninger mv. lå i 2021 på 1,5 pct., hvilket er den laveste opsparingsandel i ni år og dermed langt mindre end den omvendt historisk høje opsparing i 2020. Dette ses af denne reviderede opgørelse af nationalregnskabet. Opsparingsandelene skal ses i lyset af den ekstraordinære skat på udbetalte indefrosne feriemidler i 2020 og 2021, som udgjorde hhv. 20,4 og 11,9 mia. kr. Uden den ekstraordinære skat ville opsparingsandelen i 2021 være på 2,3 pct., hvilket stadig er den laveste i syv år.

Figur 1. Opsparingsandel i husholdninger mv.

Anm: Opsparingen i husholdninger mv. (husholdninger og non-profitinstitutioner rettet mod husholdninger) er opgjort ekskl. korrektion for ændringer i pensionskassereserver. Opsparingsandel uden ekstraordinær skat angiver, hvor høj opsparingen ville have været uden den ekstraordinære skat på de indefrosne feriepenge, som kom til udbetaling i 2020 og 2021. Selve udbetalingerne af de indefrosne feriepenge indgår ikke i den disponible indkomst i samme periode som beskættningen, idet feriepenge i nationalregnskabet tilgår husholdningerne på optjeningsstidspunktet.

*Foreløbige tal

Kilde: www.statistikbanken.dk/naso2

Den høje opsparingsandel i 2020 kan forklares af nedlukninger og restriktioner i forbindelse med COVID-19, som sænkede privatforbruget kraftigt. Opsparingsandelen i 2020 var på 6,0 pct. og var den højeste i statistikens historie. I denne opgørelse af nationalregnskabet er der primært revisioner til indkomstskatterne samt formueindkomst og overførsler i forhold til udlandet, mens BNP og forsyningsbalancens øvrige hovedstørrelser ikke reviderede. Se mere under *Særlige forhold*.

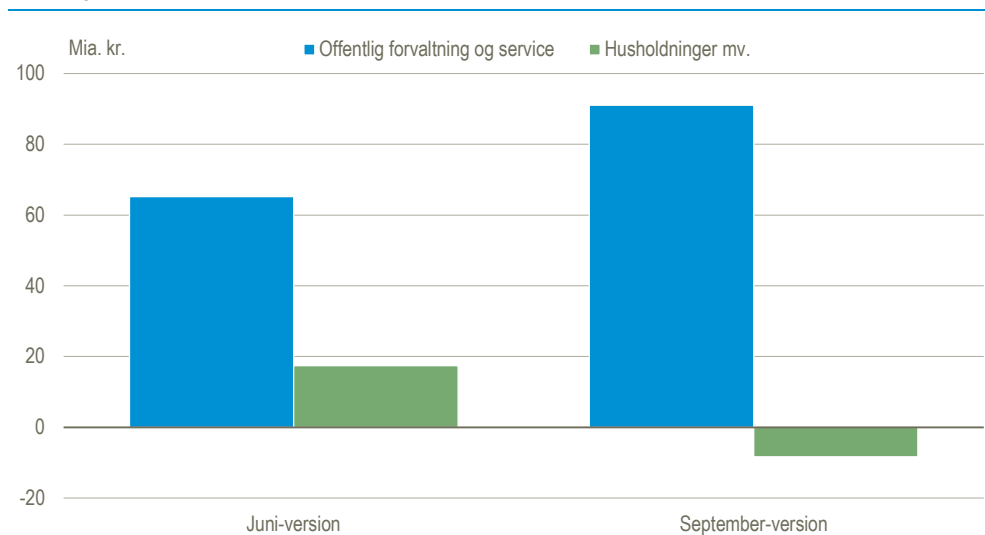
*Disponibel indkomst faldt
trods stigende
beskæftigelse*

I 2021 faldt husholdningernes disponible indkomst med 0,5 pct., når der korrigeres for prisudvikling. Der var en stigning i husholdningernes lønindkomster, hvilket skyldes, at flere danskere kom i arbejde. Beskæftigelsen steg i 2021 til et historisk højt niveau på over 3 mio. personer, hvilket er en stigning på 78.400 i forhold til 2020. Højere indkomstskatter trak dog den disponible indkomst ned. Når indkomstskatterne steg relativt meget i forhold til løn- og formueindkomster og dermed gav et fald i den disponible indkomst, så skyldes det bl.a., at både udbytter og gevinst ved salg af aktier beskattes. I husholdningernes formueindkomst indgår derimod kun de udbetalte udbytter, mens gevinst ved salg af aktier ikke indgår som en indtægt i husholdningernes disponible indkomst i nationalregnskabet, men i stedet indgår som en finansiel transaktion i de finansielle konti.

*Disponibel indkomst
lavere end hidtil opgjort*

Husholdningerne disponible indkomst for 2021 er i denne offentliggørelse revideret ned med 2,1 pct. i forhold til offentliggørelsen 30. juni 2022. Dette skyldes en ekstraordinær stor revision af indkomstskatterne på 26 mia. kr. Dette medfører også, at overskuddet på de offentlige finanser er større end tidligere opgjort. Indkomstskatterne var i juni-versionen baseret på et skøn. Dette skøn er nu erstattet af lignede data.

Figur 2. Fordringserhvervelse, netto. 2021

Anm.: Fordringserhvervelsen, netto, for offentlig forvaltning og service er lig overskuddet på den offentlige saldo. For husholdninger mv. svarer fordringserhvervelsen, netto, til bruttoopsparingen tillagt kapitaloverførsler, netto, og fratrasket faste bruttoinvesteringer.

Kilde: www.statistikbanken.dk/naso2

Særlige forhold ved denne offentliggørelse

Revisioner af nationalregnskabet

Med denne udgave af nationalregnskabet offentliggøres reviderede tal for 2020-2021. I denne opgørelse opdateres blandt andet finansielle konti, det ikke finansielle sektorregnskab, den offentlige saldo og bruttonationalindkomsten (BNI). BNP og forsyningsbalancens hovedstørrelser er uændrede i denne opgørelse, og det samme gælder bl.a. også branchefordelt produktion, bruttoværditilvækst (BVT) og beskæftigelse. Der er som planlagt indarbejdet nye oplysninger for formueindkomst, finansielle poster, indkomstskat, sociale overførsler og andre løbende overførsler.

Udenrigshandel og betalingsbalance

Der er indarbejdet nye tal for formueindkomst for 2020 og 2021 på grundlag af opgørelsen af betalingsbalancen offentliggjort 28. september i statistikbanken.

Offentlige finanser

Der er indarbejdet nye tal for offentlige finanser for 2021 på grundlag af opgørelsen af regnskaber for offentlig forvaltning og service, som blev offentliggjort 22. september i statistikbanken.

Ekstra usikkerhed i 2020 og 2021 pga. COVID-19

Opgørelsen af det danske nationalregnskab for 2020 og især 2021 er mere usikker end normalt pga. de særlige omstændigheder omkring COVID-19-pandemien. Den ekstra usikkerhed gælder bl.a. offentligt forbrug, beregning af forbrug i produktion og præsterede timer.

COVID-19-støtteordninger

De forskellige støtteordninger, der er vedtaget i forbindelse med COVID-19, fylder beløbsmæssigt meget, men påvirker tallene forskelligt. Læs hvordan ordningerne påvirker nationalregnskabsberegningerne i vores notater om COVID-19 under dst.dk/nationalregnskab.

Det foreløbige nationalregnskabs pålidelighed

*Det endelige
nationalregnskab
foreligger først efter 2,5 år*

Beregningen af endelige nationalregnskabstal afsluttes normalt i Danmark 2,5 år efter statistikårets udløb. Forskellige foreløbige versioner af nationalregnskabet udarbejdes fra et par måneder efter statistikårets udløb og indtil de endelige regnskaber foreligger. Nedenfor beskrives pålideligheden af de foreløbige versioner.

For at belyse, hvor godt de foreløbige regnskaber rammer de endelige, er afvigelserne mellem BNP-væksten i de endelige og de foreløbige tal beregnet. Som mål for afvigelserne er benyttet vækstraten (i faste priser) i de endelige regnskaber fratrullet vækstraten i de foreløbige regnskaber.

*Årsager til
afvigelser*

De væsentligste årsager til afvigelserne er dels metodemæssige forskelle, dels forskelle i datagrundlaget begrundet i ønsket om en kort produktionstid for de foreløbige opgørelser. Således anvendes i de foreløbige opgørelser mere summariske beregningsmetoder end i de endelige, ligesom de foreløbige regnskaber udarbejdes på et mindre detaljeret niveau end de endelige.

Hvad angår datagrundlaget benyttes i de foreløbige regnskaber ofte primærstatistiske oplysninger før disse er endeligt færdigreviderede, og der anvendes indikatorer, som antages at belyse udviklingen i en given størrelse. Hertil kommer, at man ved de foreløbige opgørelser hyppigere er i situationer, hvor der mangler statistisk dækning, og tallene derfor må baseres på antagelser eller skøn.

*Revisioner
2010 til 2019*

I nedenstående oversigtstabel 1 er vist nogle hovedtal for revisionerne af de årlige vækstrater for perioden 2010-2019. Revisionerne er vist for såvel den første offentliggørelse efter årets udløb (to måneder) som for den offentliggørelse, der finder sted 6 måneder efter årets udløb.

Følgende eksempel illustrerer beregningen af hhv. gennemsnitlig afvigelse og bias. Antag at den endelige BNP-vækst i to år er 3,0 pct. i begge år. Antag endvidere at de foreløbige skøn over vækstraterne for de to år var 3,5 pct. og 2,3 pct. Revisionerne er da hhv. -0,5 og 0,7 procentpoint. Den gennemsnitlige revision (uden hensyn til fortegn) bliver da 0,6 procentpoint, mens bias'en (med hensyntagen til fortegn) bliver 0,1 procentpoint.

Den gennemsnitlige revision belyser størrelsen af revisionerne generelt, og giver dermed en idé om usikkerhedens størrelse. Bias'en viser, om der er systematik i revisionerne. En negativ bias peger på, at vækstraten normalt overvurderes i de foreløbige regnskaber, mens en positiv bias peger på systematisk undervurdering.

Oversigtstabel 1.

Revisioner af årlige vækstrater. 2010-2019

	Første offentliggørelse	Offentliggørelse 6 måneder efter årets udløb
	pct.-point	
Gennemsnitlig revision	0,77	0,68
Bias	0,55	0,42
De ti år fordelt efter revisionens numeriske størrelse:	antal år	
0,0 - 0,5 pct. point	3	6
0,5 - 1,0 pct. point	5	1
over 1,0 pct. point	2	3

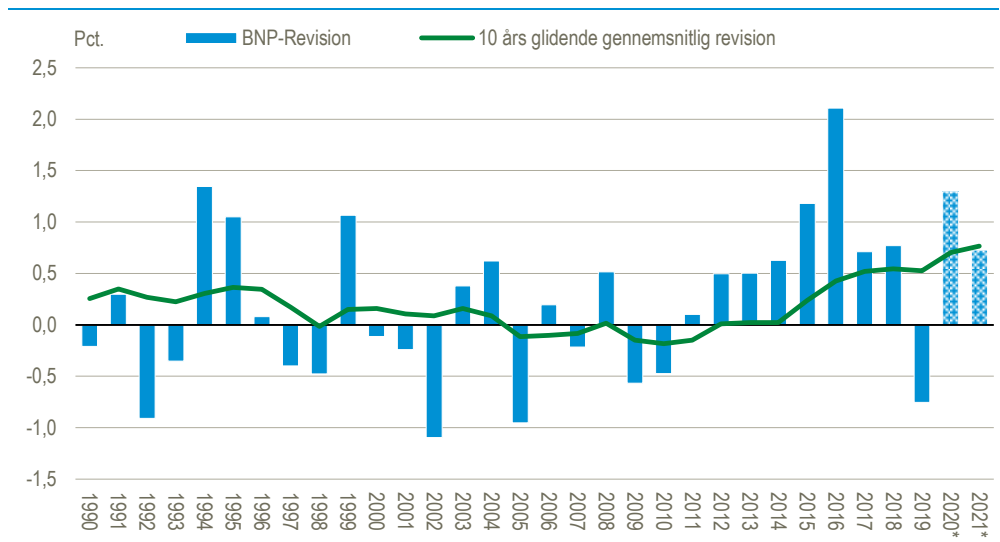
Kilde: www.statistikbanken.dk/vnan1.

Positiv bias
de seneste år

Som det fremgår af oversigtstabel 1, er der, når det vurderes på denne tiårsperiode, positiv bias i opgørelsen af BNP væksten, både når man måler den første opgørelse for året med den endelige opgørelse samt når man måler opgørelsen efter 6 måneder med den endelige opgørelse.

Figur 3 viser revisionen af BNP væksten siden 1990. Den sammenligner resultater fra den første beregning af BNP væksten for et givent år med den endelige beregning for samme år.

Figur 3. Revisioner af årlige vækstrater

Anm.: For 2020 og 2021 gælder det at det første bud på BNP væksten sammenlignes med den nuværende beregning af væksten. Disse tal kan endnu blive revideret.

*Foreløbige tal.

Kilde: www.statistikbanken.dk/vnan1.

Sammenligning
af endelige tal for 2019
med foreløbige versioner

Figur 3 viser årlig realvækst for vigtige hovedstørrelser i nationalregnskabet for 2019 på forskellige offentliggørelsestidspunkter. Vækstprocenterne er angivet dels ved søjlernes højde dels ved tallet ved søjlerne. De seks forreste søjler angiver vækstraterne, som de er blevet beregnet i forskellige foreløbige versioner startende fra venstre med den første udgave fra februar 2020, dernæst resultaterne fra marts 2020 osv., mens søjlerne længst til højre viser resultaterne af den endelige opgørelse for 2019 udgivet i juni 2022.

Figureerne giver et billede af, i hvor høj grad man i de foreløbige beregningssystemer på grundlag af ufuldstændig og foreløbig statistik når frem til resultater, der stemmer med de endelige beregninger, baseret på mere fuldstændig og endelig statistik. Der er således tale om en egentlig kvalitetsvurdering af det foreløbige nationalregnskab målt i relation til det endelige nationalregnskab.

Kommende offentliggørelser

Kvartals-/ årsopgørelse ¹	Beregnings- omfang	Offentliggørelse	
		Nyt og Statistikbanken	Statistiske Efterretninger (udgået)
BNP-Indikator	3. kv. 2022	Medio november 2022 ⁴	
Kvartalsopgørelse 3. kv. 2022	1. kv. 2022- 3. kv. 2022	Ultimo november 2022	
Kvartalsopgørelse 3. kv. 2022, revideret	1. kv. 2022- 3. kv. 2022	Ultimo december 2022 ²	
BNP-Indikator	4. kv. 2022	Medio februar 2023 ⁴	
Kvartalsopgørelse 4. kv. 2022 og året 2022	1. kv. 2022- 4. kv. 2022	Ultimo februar 2023 ³	
Kvartalsopgørelse 4. kv. 2022, revideret	1. kv. 2022- 4. kv. 2022	Ultimo marts 2023 ²	
Årsopgørelse 2022 (Marts-version)	Foreløbige tal for 2022	Ultimo marts 2023	
BNP-Indikator	1. kv. 2023	Medio maj 2023 ⁴	
Kvartalsopgørelse 1. kv. 2023	1. kv. 2023	Ultimo maj 2023	
Kvartalsopgørelse 1. kv. 2023, revideret	1. kv. 2020- 1. kv. 2023	Ultimo juni 2023 ²	
Årsopgørelse 2020-2022 (Juni-version)	Foreløbige tal for 2020-2022	Ultimo juni 2023	
BNP-Indikator	2. kv. 2023	Medio august 2023 ⁴	
Kvartalsopgørelse 2. kv. 2022	1. kv. 2023- 2. kv. 2023	Ultimo august 2023	
Kvartalsopgørelse 2. kv. 2022, revideret	1. kv. 2023- 2. kv. 2023	Ultimo september 2023 ²	
Årsopgørelse 2020-2021 (September-version) ⁵	Foreløbige tal for 2021-2022	Ultimo september 2023	

¹ Årsopgørelserne adskiller sig fra kvartalsopgørelserne ved at indeholde oplysninger på et mere detaljeret niveau.

² Samtidig offentliggøres tabeller for Sektorregnskabet i Statistikbanken.

³ Samtidig offentliggøres årlige oversigtstabeller i Statistikbanken for nationalregnskabs februar-version 2022

⁴ Der udkommer kun en Nyt-artikel. Der opdateres ikke nogen statistikbanktabeller.

⁵ I denne opgørelse opdateres blandt andet finansielle konti, sektorregnskab, offentlige finanser og Bruttonationalindkomsten (BNI). BNP og forsyningsbalancens hovedstørrelser revideres ikke i denne opgørelse.

Baggrundsoplysninger

<i>Mere information</i>	Flere detaljerede tal kan ses på www.statistikbanken.dk/3441 i Statistikbanken.
<i>Seneste offentliggørelse</i>	<i>Nationalregnskab 2021 juni version</i> udkom 1. juli 2022 i serien <i>Nationalregnskab og betalingsbalance 2022:3</i> (Statistiske Efterretninger).
<i>Næste offentliggørelse</i>	Med udgangen af oktober 2022 stopper Danmarks Statistik med at udgive publikationerne 'Statistiske Efterretninger'. Det hidtidige analytiske indhold og dokumentation i Statistiske Efterretninger inden for Nationalregnskab vil fremover kunne tilgås via nyt-artikler, statistikdokumentationen samt https://www.dst.dk/nationalregnskab . Fremover kan udvalgte tal fra tidligere versioner findes via versionstabeller i Statistikbanken.
<i>Henvendelse</i>	Bo Siensen, tlf. 39 17 30 69, bsm@dst.dk

Kilder og metoder

September-version Med denne udgave af nationalregnskabet offentliggøres reviderede tal for 2020-2021. I denne opgørelse opdateres blandt andet finansielle konti, sektorregnskab, den offentlige saldo og bruttonationalindkomsten (BNI). BNP og forsyningsbalancens hovedstørrelser er uændrede i denne opgørelse.

Læs mere i statistikdokumentationen Nationalregnskabet udarbejdes på grundlag af stort set al statistik, der beskriver delområder inden for økonomi og beskæftigelse. Ved at kombinere disse statistikker med nationalregnskabssystemets begrebsapparat bliver det muligt at afstemme de forskellige oplysninger til et samlet billede. Se mere information om kilder og metoder i statistikdokumentationen: [Nationalregnskab](#).

